

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**Робоча програма,
плани семінарських занять,
перелік індивідуальних завдань
та питання для підсумкового контролю знань
з дисципліни
"Історія економіки та економічної думки"
для студентів спеціальностей:
7.050102, 7.050104, 7.050105, 7.050107**

УДК 330.101

Робоча програма, плани семінарських занять, перелік індивідуальних завдань та питання для підсумкового контролю знань з дисципліни "Історія економіки та економічної думки" для студентів спеціальностей 7.050102, 7.050104, 7.050105, 7.050107 – всіх форм навчання / Укл.: І.Л. Леонідов, О.М.Литвинова, В.М.Тарасевич – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 28с.

Наведені робоча програма, плани семінарських занять з дисципліни "Історія економіки та економічної думки".

Запропоновані перелік індивідуальних завдань, питання для підсумкового контролю знань (заліку, диференційованого заліку, іспиту).

Призначені для студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання.

Укладачі: І.Л. Леонідов, к.е.н, доц.

О.М. Литвинова, ст. викладач.

В.М. Тарасевич, д.е.н., проф.

Відповідальний за випуск В.М. Тарасевич, д-р екон. наук, проф.

Редактор О.І.Лук'янець

Підписано до друку 25.10.08 Формат 60 x 84 1/16. Папір друк. Друк.
плоский. Облік.-вид арк. 1,0. Умов. друк. арк.. 1,0. Тираж 100 пр.

Замовлення № ____

Національна металургійна академія України,
49600, Дніпропетровськ, пр.Гагаріна 4,

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

1. РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліни "Історія економіки та економічної думки"

Модуль 1. Господарство та економічні погляди стародавнього світу.

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.

Предмет та завдання історії економіки та економічної думки. Роль історико-економічного аналізу у формуванні економічної культури та розвитку економічного мислення.

Етапи розвитку економіки та економічної думки. Основні школи і напрями економічної теорії.

Методи історії економіки та економічної думки.

Історія економіки та економічної думки в системі наук. Суспільні функції історії економіки та економічної думки.

Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.

Основні етапи господарської еволюції первісного суспільства (палеоліт, мезоліт, неоліт) їх характеристика.

Провідні центри первинних цивілізацій, риси їх економічного розвитку.

Становлення економічної думки Стародавнього Сходу. Економічна думка Стародавнього Єгипту. «Повчання Гераклеопольського царя своєму синові Мері-Кара». Вавілонське царство. Закони царя Хаммурапі. Економічна думка Стародавньої Індії. «Артхашастра». Економічна думка Стародавнього Китаю. Конфуціанство і даосизм, трактат «Гуань-цзи».

Господарство первісних племен на території України. Трипільська культура.

Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.).

Характеристика етапів господарського розвитку Стародавньої Греції і Стародавнього Риму.

Галузева структура економіки, основні форми організації виробництва в сільському господарстві та ремісництві, економічної функції держави. Внутрішня та зовнішня торгівля. Еволюція грошового обігу, кредиту та податків.

Розвиток економічної думки античного світу. Економічні ідеї Ксенофонта, Платона, Аристотеля. Економічні погляди Катона, братів Гракхів, Варрона, Колумелли.

Економічний розвиток східнослов'янських племен.

Модуль 2. Становлення ринкового господарства та формування економічної науки

Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V—XV ст.).

Основні риси і особливості європейського господарства періоду

середньовіччя (раннього, зрілого, пізнього). Форми землеволодіння, галузева структура, основні господарські форми (феодальне та селянське господарство, ремісничий цех, торгова гільдія). Грошовий обіг, внутрішня та зовнішня торгівля. Роль міста у становленні ринку.

Економічні погляди раннього християнства. Августин Блаженний. Економічна думка середньовіччя в Західній Європі. «Саліческа правда». «Капітулярій про вілли». Економічні погляди каноністів. Фома Аквінський. «Сума теології».

Особливості економічного розвитку Сходу. Економічні ідеї Корану. Економічні погляди Лі Гоу, Ібн Хальдуна.

Економічний розвиток Київської Русі.

Економічна думка України епохи середньовіччя. «Руська правда». «Повість временних літ». Галицько-Волинський літопис.

Особливості господарського розвитку українських земель періоду іноземної колонізації. Магдебурзьке право.

Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI перша половина XVII ст.).

Вплив Великих географічних відкриттів на економічний розвиток Європи.

Сутність та особливості процесу первісного нагромадження у провідних країнах світу – Англії, Нідерландах, Франції, Німеччині, США. Мануфактурне виробництво. Економічні програми буржуазних революцій в Європі та США.

Меркантилізм. Теорія грошового балансу раннього меркантилізму. В. Стаффорд (Англія), А. Серра (Італія). Теорія торговельного балансу пізнього (мануфактурного) меркантилізму. Т. Мен (Англія), А. Монкретьєн (Франція).

Передумови виникнення і економічний розвиток Запорізької Січі. Литовські статuti. Економічні погляди Б. Хмельницького.

Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.).

Передумови промислової революції. Промисловий переворот, його джерела, напрямки та соціально-економічні наслідки. Особливості промислового перевороту у Англії, Франції, Німеччині, США.

Історичні умови виникнення і загальна характеристика ранньої класичної політекономії. У.Петті (Англія), П.Буагільбер (Франція). Економічні погляди фізіократів. Ф.Кене, А.Тюрго (Франція).

Зріла класична політекономія. А. Сміт, Д.Рікардо.

Пізня класична політекономія: ідеї реформізму (П.Прудон, К.Родбертус, Ж.Сімонді), прагматизму (Д.Мак-Куллох, Т.Мальтус, Дж.Міллер, Ж.Сей), апологетизму (Ф.Бастіа, Г. Кері, Н.Сеніор).

Формування соціалістичних ідей. Дж.Брей, Дж.Грей, Т.Годскін,

Ф.Лассаль, У.Томпсон.

Економічні погляди західноєвропейських соціалістів-утопістів. Р.Оуена, А.Сен-Сімона, Ш.Фур'є.

Виникнення й розвиток марксистської економічної теорії. К.Маркс, Ф.Енгельс.

Виникнення альтернативної школи політичної економії. Історична школа Німеччини. Ф.Ліст. Стара історична школа. Б.Гільдебранд, К.Кнісс, В.Рошер.

Господарський розвиток України у другій половині XVII – першій половині XIX ст.).

Економічні погляди Ф.Прокоповича, А.Алейнікова, Я.Козельського, Г.Сковороди.

Модуль 3.Особливості європейського економічного розвитку й економічної думки

(друга половина XIX – початок XX ст.)

Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX — початок XX ст.).

Основні тенденції розвитку світової економіки. Концентрація промислового та банківського капіталу як передумови створення монополій. Завершальна стадія індустріалізації та формування світового ринку. Вивіз капіталу. Колоніальна система та економічний поділ світу.

Особливості розвитку економіки Англії, Франції, Німеччини, США на межі XIX-XX століть.

Нова історична школа. Г.Шмоллер, Л.Брентано, КБюхер. Ідеї соціального плюралізму. В.Зомбарт, М.Вебер. Ідеї реформізму. Р.Штаммлер, Р.Штольцман.

Становлення неокласичної традиції в економічній теорії.

Австрійська школа теорії граничної корисності. Теоретичні погляди Є.Бем-Баверка, Ф.Візера, К.Менгера.

Кембріджська школа. А.Маршалл, А.Пігу, Р.Хоутрі.

Американська школа маржиналізму. Д.Б.Кларк.

Економічні концепції шведської (стокгольмської) школи.

Математична школа в політичній економії. Л. Вальрас, У.Джевонс, В.Парето, Ф.Еджуорт.

Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX — початок XX ст.).

Економічний розвиток України на рубежі XIX-XX століть: промисловий переворот, індустріалізація, аграрні реформи, торгівля, фінанси і кредит. Утворення української самостійної держави.

Економічні ідеї революційної та радикальної демократії. С.Подолінський, М.Драгоманов. Ліберально-народницька економічна думка. М. Левитський, Т. Осадчий, А.Червінський.

Розвиток політичної економії в Україні. Т.Степанов, М.Бунге,

І.Вернадський, М.Вольський, А.Антонович, І.Цехановецький, М.Коссовський, Д.Піхно, Р.Орженцький, О.Білімович, Є.Слуцький. М.Туган-Барановський, В.Дмитрієв. Відображення марксизму в працях українських економістів. М.Зібер. Розвиток економічної думки в Галичині. Економічні ідеї О.Терлецького. В.Навродського, І.Франка.

Модуль 4.Сучасна економіка та економічна думка

Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.).

Економічні наслідки першої світової війни для США, Англії, Франції, Німеччини. Економічна суть Версальської системи. Плани Дауеса та Юнга.

Світова економічна криза 1929-1933 рр. в США, Німеччині, Англії, Франції. Започаткування державного регулювання економіки.

Економічні причини та наслідки Другої світової війни для провідних країн світової економіки.

Еволюція неокласичної теорії на початку ХХ століття. Теорії монополії та конкуренції. Дж.Робінсон, Е.Чемберлін, Й.Шумпетер. Неокласичні теорії економічного зростання. Р.Солоу, Дж.Мід. Функція Кобба-Дугласа.

Зародження інституціонально-соціального напрямку. Соціально-психологічний інституціоналізм Т.Веблена. Соціально-правовий інституціоналізм Дж.Р.Коммонса. Кон'юнктурно-статистичний інституціоналізм У.Мітчелла.

Зародження кейнсіанської школи. Теоретична система Дж.М.Кейнса.

Поширення кейнсіанства і його особливості в різних країнах: А.Хансен, С.Харріс (США), В.Перру (Франція), Г.Мюрдаль, Е.Вігфорс (Швеція). Некейнсіанські теорії економічного зростання Р.Харрода, Є.Домара.

Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина ХХ ст.).

Розгортання науково-технічної революції. Інтеграційні процеси в економіці. «Спільний ринок» як форма економічної інтеграції. Форми державного регулювання економіки. Розвиток транснаціональних корпорацій. Поглиблення криз у 70-80-ті роки та їх причини. Формування трьох центрів світового капіталізму: Німеччина, США, Японія.

Виникнення і загальна характеристика неолібералізму, його школи: Лондонська (Ф.Хайек), Фрайбурзька (В.Ойкен, В.Рьопке, А.Мюллер-Армак, Л.Ерхард), Чиказька (М.Фрідмен).

Неокласичний синтез. П.Самуельсон, Дж.Хікс.

Посткейнсіанство. Т.Сраффа, Н.Калдор, М.Калецький, Х.Мінські.

Трансформаційний інституціоналізм Г.Мінза, А.Берлі, Дж.Кларка.

Технологічний інституціоналізм. Дж.Гелбрейт, У.Ростоу, О.Тоффлер.
Неоінституціональний напрям. Р.Коуз, Дж.Бьюкенен, М.Олсон.

Тема 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).

Поглиблення інтернаціоналізації виробництва під впливом НТР. Розвиток інтеграційних процесів. Зростання впливу транснаціональних монополій й міжнародних економічних організацій на господарське життя. Глобалізація економічних процесів. Формування нової економіки.

Неокласичне відродження. «Економіка пропозиції». А.Лаффер. Теорія «раціональних очікувань». Р.Лукас, Т.Сарджент.

Нове кейнсіанство. Дж.Стігліц, Дж.Акерлоф.

Неоінституціоналізм. Д.Норт.

Неомарксизм. П.Суїзі, П.Барран, Ф.Гордон, К.Шумахер.

Модуль 5.Еволюція економіки й економічних поглядів в Україні. (ХХ ст.)

Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.

Утворення УРСР. Політика «воєнного комунізму» в Україні. Нова економічна політика. Директивний характер народногосподарського планування.

Сталінська індустріалізація, колективізація та їх реальні результати. Українська економіка в роки довоєнних п'ятирічок (1928-1941 рр.).

Економіка України в роки Другої світової війни та післявоєнна відбудова народного господарства.

Україна в умовах кризи радянської тоталітарної системи і спроб її модернізації.

Становлення довоєнної радянської економічної думки. Є.Слуцький, М.Соболев, О. Чаянов, І.Дашковський, В.Лівіцький, М.Птуха.

Еволюція економічної думки періоду наростання державного тоталітаризму. Г.Петровський, Є.Квірінг, С.Косіор.

Післявоєнна радянська економічна думка. О.Румянцев, М.Канторович, О.Петров, О.Рибалкін, О.Гош.

Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ ст.).

Прийняття Акту про державну незалежність України 24 серпня 1991 р. Напрями ринкової трансформації економічної системи України. Роздержавлення й приватизація. Конверсія військового виробництва. Лібералізація зовнішньоекономічних зв'язків. Реформи: аграрна, податкова, адміністративна, банківська, грошова.

Інтеграція господарства України у світовий економічний простір.

Сучасна економічна думка України (В.Базилевич, В.Геєць, А.Гриценко, А.Гальчинський, Б.Кваснюк, І.Лукінов, С.Мочерний, А.Покритан, В.Черняк, А.Чухно).

2. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ПЛАН

семінарського заняття з теми 1: "Предмет і метод історії економіки та економічної думки"

1. Етапи розвитку економіки й основні напрямки економічної думки.
2. Предмет і завдання дисципліни " Предмет і метод історії економіки та економічної думки".
3. Методи історії економіки та економічної думки.
4. Функції історії економіки та економічної думки та її місце у системі наук.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993.-С.3-11.
2. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе. - М.: Дело Лтд, 1994. - С.2-8.
3. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.1. - С.5-16.
4. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М.Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 4-6.
5. Титова Н.Е. История экономических учений: курс лекций. - М.: Изд. Центр ВЛАДОС, 1997. - С.3-5.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 2: "Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій"

1. Етапи господарської еволюції первісного суспільства.
2. Економічний розвиток перших цивілізацій Стародавнього Сходу.
3. Становлення економічної думки Стародавнього Сходу.
4. Господарство первісних племен на території Українських земель. Трипільська культура.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. -С. 9-13.
2. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.

П.Фаминского.- М.: Мысль, 1987. - Т.1. - С. 10-21; 111-148.

3. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. - М.: Издательство МГУ, 1989. – Ч.1. - С. 14-31.

4. История экономических учений: Учебник для экономических вузов / Под ред. М.Н.Рындина, Е.Г.Василевского и др. - М.: Высш. шк., 1983. – С.10-16.

5. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 6-9.

6. Реуэль А.Л. История экономических учений. - М.: Высш. шк., 1972 -С.10-38.

7. Шумпетер Й. История экономического анализа // Истоки (Вопросы истории народного хозяйства и экономической мысли). - Вып.1. /Под ред. В.А.Жамина. - М.: Экономика, 1989. - С. 284-306.

8. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 5-9.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 3: "Особенности господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.)"

1. Характерні риси економічного розвитку Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
2. Розвиток економічної думки Античного Світу.
3. Економічний розвиток східнослов'янських племен.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. – С. 9-13.

2. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И. П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.1. - С. 10-21; 111-148.

3. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. - М.: Издательство МГУ, 1989. – Ч.1. - С. 14-31.

4. История экономических учений: Учебник для экономических вузов / Под ред. М.Н.Рындина, Е.Г.Василевского и др. - М.: Высш. шк., 1983. – С.10-16.

5. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 9-13.

6. Реуэль А.Л. История экономических учений. - М.: Высш. шк., 1972 -С.10-38.

7. Шумпетер Й. История экономического анализа // Истоки (Вопросы истории народного хозяйства и экономической мысли). - Вып.1. /Под ред. В.А.Жамина. - М.: Экономика, 1989. - С. 284-306.

8. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 5-9.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 4: "Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V-XV ст.)"

1. Характерні риси європейського господарства періоду середньовіччя.
2. Економічні погляди середньовіччя у Західній Європі.
3. Економічні погляди середньовікового Сходу.
4. Економічний розвиток Українських земель (5-15 ст.).
5. Економічна думка України періоду середньовіччя.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. - 13-15.
2. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.1. - С. 167-184; 372-378; 145-213.
3. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. ВМ.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 10-16.
4. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. - М.: Издательство МГУ, 1989. - Ч.1. - С. 34-48.
5. История экономических учений: Учебник для экономических вузов / Под ред. М.Н.Рындина, Е.Г.Василевского и др. - М.: Высш. шк., 1983. - С. 18-20.
6. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 13-17.
7. Реуэль А.Л. История экономических учений. - М.: Высш. шк., 1972. - С.52-60; 106-113.
8. Шумпетер Й. История экономического анализа // Истоки (Вопросы истории народного хозяйства и экономической мысли). - М.: Экономика, 1989.-С. 220-268.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 5: "Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI перша половина XVII ст.)"

1. Вплив великих географічних відкриттів на економічний розвиток Європи.
2. Сутність і особливості процесу первісного нагромадження капіталу у провідних країнах Світу.
3. Теорії раннього та пізнього меркантилізму.
4. Економічний розвиток Запорізької Січі та економічні погляди

Б.Хмельницького.

Література

1. Аникин А.В. Юность науки: Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса. - М.: Политиздат, 1985. - С. 26-29; 34-35.
2. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. - С. 17-18.
3. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.1. - С. 378-414.
4. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. - М.: Издательство МГУ, 1989. - Ч.1. - С. 48-56.
5. История экономических учений: Учебник для экономических вузов / Под ред. М.Н.Рындина, Е.Г.Василевского и др. – М.: Высш. шк., 1983. -С.20-21.
6. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. – Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. – С. 16-21.
7. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 17-23.
8. Реузль А.Л. История экономических учений. – М.: Высш. шк., 1972. - С.113-124.
9. Історія економічної думки України: Навч.посібник / Під ред. Р.Х.Васильєва, Л.П.Горкіна та ін. – К.: Либідь, 1993 - С. 29-31.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 6: "Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)"

1. Промисловий переворот і його соціально-економічні наслідки.
2. Загальна характеристика ранньої класичної політекономії.
3. Зріла класична політекономія.
4. Пізня класична політекономія. Ідеї реформізму, прагматизму, апологетизму.
5. Західноєвропейський утопічний соціалізм.
6. Виникнення та розвиток марксистської економічної теорії.
7. Стара історична школа Німеччини.
8. Господарський розвиток України та економічні погляди її мислителів у другій половині XVII – першій половині XIX ст.

Література

1. Аникин А.В. Юность науки: Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса. - М.: Политиздат, 1985. - С. 50-93; 131-160, 161-239, 240-305, 322-354.
2. Аникин А.В. Адам Смит, русская мысль и наши проблемы // МЭиМО. - №7. - С.14-19.

3. Афанасьев В.С. Противоречия экономической системы А.Смита // История экономических учений. - М.: Мысль, 1965. - С.32-105, 141-169.
4. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993.-С. 19-23, 24-26.
5. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.1. – С. 428-466, 20-82. - Т.2. – С.82-132, 153-173, 324-539, - Т.3. –С. 419-486, - Т.4. – С.11-24, 384-404. - Т.5. – С.245-319.
6. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. - М.: Издательство МГУ, 1989. - Ч.1. - С. 56-78, 79-100, 110-145, 183-258.
7. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред.В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 21-26, 27-34, 62-71,
8. История экономических учений: Учебник для экономических вузов / Под ред. М.Н.Рындина, Е.Г.Василевского и др. - М.: Высш. шк., 1983. -С.27-41.
9. Петти В. Трактат о налогах и сборах / Антология экономической классики. - М.: МП «ЗКОНОВ», «КЛЮЧ», 1993. - С.5-79.
10. Ленин В.И. Три источника и три составных части марксизма //Полн. собр.соч. -Т.23.-С.43-48.
11. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 23-37.
12. Леонтьев В. Экономические эссе. Теории, исследования, факты и политика. - М.: Политиздат, 1990. - С.99-112.
10. Маркс К. К критике политической экономии //Маркс К., Энгельс Ф. -Соч. 2-е изд.- Т.13.-С.38-49.
11. Маркс К. Экономические рукописи 1857-1859 //Маркс К., Энгельс Ф. -Соч.2-е изд. - Т.46. - Ч.1. - С.461-572.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 7: "Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина ХІХ — початок ХХ ст.)"

1. Основні тенденції розвитку світової економіки у другій половині ХІХ – початку ХХ ст.
2. Нова історична школа Німеччини.
3. Порівняльна характеристика шкіл мікроекономічного аналізу (австрійська, американська, кембріджська, математична).

Література

1. Аникин А.В. Юность науки: Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса. - М.: Политиздат, 1985. - С. 322-354.

2. Альтер А.Б. Критика современной буржуазной политической экономии. - М.:Наука, 1972.-С.44-95.
3. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. - С. 49-51.
4. Блюмин И.Г. Критика буржуазной политической экономии. - М.: Изд-во АН СССР, 1962. - Т.1. - С.61-84.
5. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.3. - С.110-169; 190-198.
6. Геретик Ш. Критика буржуазных теорий политэкономии. - М.: Прогресс, 1977. - С.30-176.
7. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 49-61.
8. История экономических учений /Под ред. В.С.Выгодского. - М.: Мысль, 1965. - С.348-414.
9. История История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. – М.: Издательство МГУ, 1989. – Ч.1. - С. 261-285.
10. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. - Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. - С. 37-43.
11. Маршалл А. Принципы политической экономии. - М.: Прогресе, 1984. - С.68-205.
11. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. - Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994. - С.60-80.
12. Осадчая И.М. Консерватизм против реформизма. - М.: Мысль, 1984. - С.48-65.
13. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. - М.: Прогресс, 1968. - С.145-260; 287-325.
14. Серебряков Б.Г. Теории экономического равновесия. - М.: Мысль, 1973. - С.29-84.
15. Соболев О.Н., Ермоленко А.П. Неоконсервативная революция: лозунги и реальность. - К.: Изд-во политической литературы Украины, 1990. - С.31-50.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 8: " Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX — початок XX ст.).

1. Економічний розвиток України в др. пол. XIX – на початку XX ст.
2. Дворянсько-ліберальна та ліберально-буржуазна думка.
3. Економічні погляди революційної та радикальної демократії.
4. Економічні ідеї народників.

5. Розвиток політичної економії в Україні.
6. Відображення марксизму в працях українських економістів.
7. Соціальний напрям в економічній думці України.
8. Розвиток економічної думки в Галичині.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. - С. 78-88.
2. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 53-62.
3. Корнійчук Л.Я. та ін. Історія економічних учень: Навч.посіб. - К.: КНЕУ, 2002. - С.108-121.
4. Лісовицький В.М. Історія економічних учень: Навч.посіб. - К.: „Цент навчальної літератури”, 2004. - С.47-51.
5. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. - Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. - С. 43-52.
6. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. - Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994. - С.130-172.
7. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. - М.: Прогресс, 1968. - С.56-137.
8. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: Навч.посіб. – 3-тє вид., випр. – К.: Знання-прес, 2002. - С. 123-129.
9. Ядгаров Я.С. История экономических учений: учебник. 3-е издание. - М.: ИНФРА – М, 2002. - С.143-150.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 9: "Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.)"

1. Економічні наслідки першої світової війни.
2. Світова економічна криза 1929-1933 рр.
3. Економічні наслідки другої світової війни.
4. Еволюція неокласичної теорії на початку ХХ ст.
5. Зародження інституціонально-соціального напрямку.
6. Виникнення неокейнсіанської теорії економічного зростання.

Література

1. Альтер А.Б. Критика современной буржуазной политической экономии. - М.:Наука, 1972. - С.44-95.
2. Аникин А.В. Юность науки: Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до

Маркса. - М.: Политиздат, 1985. - С. 322-354.

3. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. - М.: RISC, 1993. - С. 49-51.

4. Блюмин И.Г. Критика буржуазной политической экономии. - М.: Изд-во АН СССР, 1962. - Т.1. - С.61-84.

5. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. -М.: Мысль, 1987. - Т.3. – С.110-169; 190-198.

6. Геретик Ш. Критика буржуазных теорий политэкономии. - М.: Прогресс, 1977. - С.30-176.

7. История экономических учений. Учебное пособие /Под ред. Р.А.Жамина, Е.Г.Василевского. -М.: Издательство МГУ, 1989. - Ч.1. - С. 261-285.

8. История экономических учений /Под ред. В.С.Выгодского. - М.: Мысль, 1965. - С.348-414.

9. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 39-49.

10. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. - С. 53-59.

11. Маршалл А. Принципы политической экономии. - М.: Прогресе, 1984. - С.68-205.

12. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. - Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994.- С.60-80.

13. Осадчая И.М. Консерватизм против реформизма. - М.: Мысль, 1984. - С.48-65.

14. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. - М.: Прогресс, 1968. - С.145-260; 287-325.

10. Серебряков Б.Г. Теории экономического равновесия. - М.: Мысль, 1973. - С.29-84.

15. Соболев О.Н., Ермоленко А.П. Неоконсервативная революция: лозунги и реальность. - К.: Изд-во политической литературы Украины, 1990. – С.31-50.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 10: "Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина ХХ ст.)"

1. Економічний розвиток європейських країн у другій половині ХХ ст.
2. Загальна характеристика ідей неолібералізму.
3. Неокласичний синтез.
4. Посткейнсіанство.
5. Післявоєнний інституціоналізм.

Література

1. Березин И.О. Очерки по истории экономической мысли. – М.: RISC, 1993. - С. 78-89.
2. История экономических учений /Под ред. В.С.Выгодского. – М.: Мысль, 1965. - С. 414-420.
3. Корнійчук Л.Я. та ін. Історія економічних учень: Навч.посіб. –К.: КНЕУ, 2002. – С.139-151.
4. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. -С. 59-66.
5. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. – Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994.-С.172-195.
6. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. -М.: Прогресс, 1968. - С.250-269.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 11: "Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)"

План

1. Глобалізація економічних процесів і формування нової економіки.
2. Концепції неокласичного відродження.
3. Нове кейнсіанство.
4. Неоінституціоналізм.
5. Неомарксизм.

Література

1. Вірник Д. Ф., Голубовська Є. А. Економічні погляди І.Франка. - К.:Знання, 1956. - 235с.
2. Горкша Л. П. Нариси з історії політичної економії в Україні. - К.:КНЕУ, 1994. – 326с.
3. З історії економічної думки на Україні. — К. Либідь, 1961. – 256с.
7. Корнійчук Л.Я. та ін. Історія економічних учень: Навч.посіб. –К.: КНЕУ, 2002. – С.151-171.
8. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. - М.: Мысль, 1987. - Т.4. – С.488-504; Т.5. -С.13-31; 61-109.
9. Геретик Ш. Критика буржуазных теорий политэкономии. - М.: Прогресс, 1977. – С.176 237, 240 316.
- 10.Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег //Антология экономической классики. – М.: МП «ЗКОНОВ», «КЛЮЧ», 1993. - С.139 494.

11. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – С. 66-70.
12. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. - Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994.-С.60-80, 93-112.
13. Осадчая И.М. Консерватизм против реформизма. - М.: Мысль, 1984. - С.66-75.
14. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. - М.: Прогресс, 1968. -С.470-522.
15. Мюллер К. Неокейнсианство. - М.: Прогресс, 1971. - С.69-75.
16. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. - К.: Знання-прес, 2002. - С. 182-202.

ПЛАН

семінарського заняття з теми **12: "Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці"**

1. Господарство УРСР у 20 р. ХХ ст.
2. Економічний розвиток України (30-50 рр. ХХ ст.)
3. Господарство України другої половини ХХ ст.
4. Довоєнна радянська економічна думка.
5. Післявоєнна радянська економічна думка.

Література

1. Афанасьев В. С. Этапы развития буржуазной политической экономии: (Очерк истории). — М. Прогресс, 1985. — 365с.
2. Волков Ю. В. Очерк теории развития буржуазной политэкономии. - Л.: Знание, 1988. — 452с.
3. Жученко В. С. Соціально-економічна програма революційного народництва на Україні. — К.: Економічна думка, 1969. — 265с.
4. Корнійчук Л.Я. та ін. Історія економічних учень: Навч. посіб. –К.: КНЕУ, 2002. – С.171-180.
5. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. –С. 70-79.
6. Мизес Л. Бюрократия. Запланированный хаос. Антикапиталистическая ментальность / Пер. с англ. — М.: Мысль, 1993. — 253с.
7. Отмахов П. А. Современная американская политэкономия. (Вопросы методологии). — М.: Мысль, 1991.- 215с.
8. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. – К.: Знання-прес, 2002. – С. 202-217.

ПЛАН
семінарського заняття з теми 13: " Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ ст.)"

1. Напрями ринкової трансформації України.
2. Сучасна економічна думка України.

Література

1. Блюмин И.Г. Кризис современной буржуазной политической экономии. -М.: Мысль, 1959. -С.168-220; 313-329; 358-399.
2. Всемирная история экономической мысли /Под ред. И.П.Фаминского. -М.: Мысль, 1987. - Т.4. – С.488-504; Т.5. -С.13-31; 61-109.
3. Геретик Ш. Критика буржуазных теорий политэкономии. - М.: Прогресс, 1977. -С.176-237, 240-316.
4. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В.М.Тарасевича. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. - С. 49-53.
5. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег // Антология экономической классики. - М.: МП «ЗКОНОВ», «КЛЮЧ», 1993.-С.139-494.
6. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. - С. 79 83.
7. Мешко І.М. Історія економічних вчень. Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. - Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1994. - С.60-80, 93-112.
8. Мюллер К. Неокейнсианство. - М.: Прогресс, 1971. - С.69-75.
9. Осадчая И.М. Консерватизм против реформизма. - М.: Мысль, 1984. - С.66-75.
10. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли. - М.: Прогресс, 1968. -С.470-522.

3. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Визначте основні відмінні риси предмета історії економіки та економічної думки від предметів інших фундаментальних економічних наук.
2. Сформуйте зв'язки історії економіки та економічної думки, економічної історії та економічної теорії.
3. В чому, на вашу думку, вбачається необхідність вивчення історії економіки та економічної думки студентами-економістами? Які завдання ставить перед собою дана наука?
4. Подумайте, що можна вважати основною рушійною силою розвитку і зміни економічних ідей, теорій, концепцій. Чому одні теорії за своїм значенням виходили далеко за рамки свого часу, а інші існували лише

- в період, в якому безпосередньо були створені?
5. Дайте порівняльну характеристику економічним поглядам, що панували у країнах Стародавнього Сходу і античної Греції.
 6. Поясніть, чому саме Аристотель вважається першим мислителем, що здійснив спробу визначення вартості товару.
 7. В чому вбачається специфіка економічної думки у Стародавньому Римі? Що лежить в основі розбіжностей поглядів на організацію рабської праці Катона та Варрона?
 8. Наведіть аргументи авторів економічних ідей і концепцій Давнього Світу, що відстоювали пріоритет натурального виробництва і засуджували розширення товарно-грошових відносин.
 9. В чому особливості моделей ідеальної держави Платона і Аристотеля.
 10. Виділіть основні риси економічної думки в середні віки на арабському Сході. Поясніть сутність концепції "соціальної фізики" Ібн-Хальдуна.
 11. Які методологічні принципи використовували у своїх економічних концепціях ранні та пізні каноністи? Наведіть приклади історичної аналогії в тоталітарних державах ХХ століття.
 12. Порівняйте тлумачення основних економічних категорій в періоди раннього і пізнього канонізму. Як вони формулюються в сучасній економічній літературі?
 13. Визначте економічний зміст теорії "справедливої ціни" Ф.Аквінського. В чому полягає її значення?
 14. Складіть порівняльну характеристику теорій соціально-економічного устрою суспільства Т.Мора і Т.Кампанели.
 15. Що таке меркантилізм? Які історичні передумови зумовили його виникнення? В чому полягає відмінність між меркантилізмом як політикою і економічним вченням?
 16. Розкрийте сутність концепції національного багатства і шляхів його зростання у поглядах ранніх та пізніх меркантилістів.
 17. Порівняйте тлумачення сутності грошей та їх функцій в періоди раннього та пізнього меркантилізму. В чому полягає сутність псування національної монети і до яких наслідків воно може привести економіку країни?
 18. Викладіть історичні особливості меркантилізму в Англії, Франції, Росії та Україні.
 19. Сформулюйте кількісну теорію грошей, що виникла в концепціях меркантилізму. Які ідеї меркантилістів набули важливого значення за межами епохи, в якій формувалась і розвивалась доктрина меркантилізму?
 20. Які соціально-економічні передумови зародження класичної політекономії? Охарактеризуйте протилежну сутність і спрямованість принципів протекціонізму.
 21. Виділіть критерії періодизації еволюції класичної школи, що зустрічаються в сучасній економічній теорії.

22. Проаналізуйте, як змінювались погляди на сутність вартості в межах ранньої класичної політекономії.
23. Дайте оцінку внеску В.Петті в розвиток класичної політекономії. Наскільки відповідає його тлумачення ренти і ціни землі сучасним поглядам на дані категорії?
24. Охарактеризуйте погляди П.Буагільбера на проблему ролі держави в економічній системі суспільства.
25. Сутність фізіократії. Які особливості притаманні вченню фізіократів? В чому полягає зміст концепції "природного порядку" Ф.Кене? Розкрийте зміст його вчення про "чистий продукт".
26. Як представляв собі Ф.Кене механізм кругообігу господарчого життя країни. В чому полягає історично-економічне значення та які недоліки його теорії відтворення?
27. Які економічні ідеї А.Тюрго вказують на його прихильність вченню фізіократів? В чому новизна теорії класів даного вченого? Наскільки відповідають визначенням сучасної економічної науки тлумачення А.Тюрго категорій "багатство", "заробітна плата", "прибуток", "позичковий відсоток", "ціна"?
28. Розкрийте особливості предмета дослідження А.Сміта. Вкажіть причини та наслідки застосування А.Смітом подвійної методології, економічного аналізу.
29. Поясніть, в чому вбачає А.Сміт фактори зростання багатства нації. Як він формулює сутність продуктивної і непродуктивної праці? Яка роль цієї теорії в економічній науці?
30. Порівняйте теорії відтворення Ф.Кене і А.Сміта та розкрийте сутність виразу "догма Сміта".
31. В чому полягає сутність концепцій А.Сміта про "економічну людину" і "невидиму руку"? Що розумів автор під останньою?
32. Складіть порівняльну характеристику поглядів А.Сміта і Д.Рікардо на проблему участі країн у зовнішній торгівлі.
33. Проаналізуйте, в яких історичних умовах сформувалось економічне вчення Д.Рікардо. Як автор формулює головну мету політичної економії? Яку методологію застосовує?
34. Наведіть погляди Д.Рікардо на основні категорії політичної економії. В чому полягає розбіжність поглядів автора з їх тлумаченням у А.Сміта?
35. Дайте оцінку висловлюванням Д.Рікардо про тенденцію заробітної плати та прибутку до зниження в умовах вільної конкуренції.
36. Складіть порівняльну характеристику поглядів В.Петті та Д.Рікардо на проблеми земельної ренти. Чим зумовлене положення Д.Рікардо про те, що "рента не є складовою частиною ціни товарів"?
37. Дайте оцінку теорій капіталу, що відносяться до ранньої та зрілої класичної політичної економії.

38. Обґрунтуйте погляди Ж.Прудона на сутність власності. В чому полягає значення даної концепції?
39. Дайте оцінку творчості Ш.Сісмонді як критика економічної ортодоксії класичної школи.
40. Які основні ідеї книги Т.Мальтуса "Дослідження про закон народонаселення" і в чому їх значення для економічної науки? Визначте, який із законів, відкритих автором даної роботи став одним із основних постулатів сучасної мікроекономіки
41. З'ясуйте, в чому полягає взаємозв'язок "закону спадної родючості землі" і "залізного закону заробітної плати" Т.Мальтуса.
42. Теорія відтворення Т.Мальтуса. Чому Дж.М.Кейнс вважав Т.Мальтуса одним із попередників своєї концепції без кризового економічного розвитку?
43. В чому сутність і основні положення "закону Сея"? Обґрунтуйте, використовуючи логіку автора, вираз "Пропозиція породжує свій власний попит".
44. Розкрийте загальні положення теорії трьох факторів виробництва Ж.Б.Сея і витрат виробництва Т.Мальтуса. Чи правомірне тлумачення Ж.Б.Сея походження доходів підприємця?
45. Проаналізуйте, як змінювалися погляди на джерела диференційної ренти в межах класичної політекономії.
46. Складіть порівняльну характеристику поглядів Ж.Б.Сея, Т.Мальтуса, Ш.Сісмонді на проблему криз надвиробництва.
47. Охарактеризуйте відмінні риси класичної політекономії, яка розвивалася в Україні.
48. Оцініть позитивні сторони вчення соціалістів-утопістів другої половини XIX ст. і вкажіть основні недоліки їх теорій.
49. Поясніть, з якою метою К.Маркс ввів до аналізу категорію змінного капіталу. Розкрийте механізм виникнення доданої вартості по К.Марксу.
50. Теорія рентних відносин К.Маркса. Що розумів К.Маркс під абсолютною рентою? Які особливості теорії відтворення К.Маркса?
52. Поясніть, в чому полягає "революційний переворот" в економічній науці, здійснений К.Марксом?
53. Визначте основні суперечності економічної теорії К.Маркса.
54. Охарактеризуйте основні напрямки творчого розвитку марксизму, що домінували в теорії на початку XX ст.
55. Поясніть, що сприяло "маржиналістській революції" в економічній науці і в чому полягає її зміст?
56. Обґрунтуйте концепцію граничної корисності австрійської школи і вкажіть її відмінності від аналогічної теорії математичної школи.
57. Дайте характеристику основним положенням кембриджської школи. Оцініть внесок в економічну теорію А. Маршалла.

58. Оцініть внесок представників математичної школи в теорію споживчого вибору.
59. Сформулюйте концепції українських економістів, що стали складовою частиною сучасної неокласичної теорії.
60. Проаналізуйте, чому в період "Великої депресії" 1929-1933 р.р неокласична теорія зазнала своєї кризи. В чому виявилась розбіжність поглядів неокласичної теорії Дж.М.Кейнса на проблему зайнятості?
61. Поясніть, чому саме сукупний попит в теорії Дж.М.Кейнса виступає об'єктом державного регулювання економіки.
62. Обґрунтуйте докази Дж.М.Кейнса про необхідність державного втручання в економіку.
63. Охарактеризуйте основні положення неокейнсіанства і визначте причини такої трансформації кейнсіанської доктрини.
64. Складіть порівняльну характеристику неокейнсіанських і неокласичних теорій економічного зростання.
65. Охарактеризуйте напрямки розвитку основних положень теорії Дж.М.Кейнса у посткейнсіанських концепціях.
66. В чому полягає сутність неолібералізму? Складіть порівняльну характеристику поглядів М.Вебера і В.Ойкена як представників раннього неолібералізму.
67. Розкрийте сутність доктрини неолібералів ФРН про "соціальне ринкове господарство".
68. Обґрунтуйте висновки, які зробив М.Фрідмен з аналізу історії грошового обігу США.
69. Що з'ясували американські монетаристи в галузі досліджень "конструкції" кривої Філіпса? Яке значення має введений М.Фрідманом показник "природний рівень безробіття"?
70. Проаналізуйте, які чинники відхилення економіки від рівноваги визначає АЛаффер.
71. Обґрунтуйте основні положення "теорії раціональних очікувань".
72. Які ідеї були поєднані в так званому "неокласичному синтезі" і до яких наслідків в теоретичному плані це привело?
73. Які історико-економічні передумови виникнення інституціоналізму? Чому останній вважають альтернативою неокласичної теорії? Сформулюйте основні методологічні особливості інституціоналізму.
74. Проаналізуйте, в чому вбачається єдність ідей нової історичної школи Німеччини і раннього американського інституціоналізму.
75. Періодизація економічної історії.
76. Основні етапи господарської еволюції первісного суспільства, їх характеристика.
77. Основні центри стародавніх цивілізацій та характерні риси їх економічного розвитку.

78. Основні риси феодального господарства.
79. Феодальне місто, його виникнення та економічна роль. Переростання ремесла у дрібнотоварне. Внутрішня та зовнішня торгівля.
80. Формування централізованих національних держав в Західній Європі. Особливості економічного розвитку Франції, Англії, Німеччини.
81. Передумови Великих географічних відкриттів.
82. Найважливіші географічні відкриття кінця XV-XVI ст.
83. Економічні наслідки великих географічних відкриттів.
84. Особливості процесу первісного нагромадження капіталу у провідних країнах світу – Англії, Нідерландах, Франції, Німеччині, США.
85. Становлення та розвиток мануфактурного виробництва в Європі.
86. Буржуазні революції в Європі та США. Їх економічні та фінансові програми.
87. Передумови промислової революції. Промисловий переворот, його джерела, напрямки, та соціально-економічні наслідки.
88. Особливості промислового перевороту у Франції, Німеччині, США.
89. Основні тенденції розвитку світової економіки на межі XIX - XX століть.
90. Економіка Англії на межі XIX - XX століть.
91. Економіка Франції на межі XIX - XX століть.
92. Економіка Німеччини на межі XIX -XX століть.
93. Економіка США на межі XIX - XX століть.
94. Економічні причини Першої світової війни.
95. Економічні наслідки Першої світової війни для США, Англії, Франції, Німеччини.
96. Економічна суть Версальської системи.
97. Плани Дауеса та Юнга, їх суть та мета.
98. Світова економічна криза 1929-1933 рр. та її особливості в США, Німеччині, Англії, Франції. Варіанти та шляхи виходу з неї.
99. Становище провідних країн у світовому господарстві напередодні Другої світової війни.
100. Економічні причини Другої світової війни.
101. Економічні наслідки війни для світової економіки. План Маршалла.
102. Формування трьох центрів світового капіталізму. США, Японія, ФРН – нові економічні лідери:
103. Економіка США після Другої світової війни та основні тенденції її розвитку;
104. Економіка Японії після Другої світової війни та основні тенденції її розвитку;
105. Економіка Франції після Другої світової війни та основні тенденції її розвитку;
106. Англійська економіка в повоєнні роки, її основні тенденції;
107. Утворення ФРН та основні тенденції розвитку її економіки.

108. Розпад колоніальної системи і виникнення нових незалежних держав. Альтернативи їх соціально-економічного розвитку.
109. "Нові індустріальні країни" та причини їх швидкого економічного зростання.
110. Соціально-економічні проблеми країн, що розвиваються.
111. Господарство первісних племен на території України. Господарство скіфів.
112. Економічний розвиток східнослов'янських племен та його особливості.
113. Економічний розвиток Київської Русі.
114. Економічний розвиток українських земель в період загарбання іноземними державами.
115. Виникнення козачих поселень та їх розвиток.
116. Створення української козацької держави. Економічний розвиток Запорізької січі.
117. Економічний стан Лівобережної України за часи гетьманщини.
118. Економічна політика Петра I та її вплив на економіку України.
119. Соціально-економічне становище Правобережної України.
120. Визрівання передумов скасування кріпацтва. Основні положення селянської реформи 1861 р. в Росії та особливості її реалізації в Східній Україні.
121. Сільське господарство й аграрні відносини в пореформений період. Розвиток капіталізму в сільському господарстві.
122. Промисловість Східної та Західної України.
123. Фінанси і кредит. Грошова реформа царського уряду 1839-1843 рр.
124. Столипінська аграрна реформа та її здійснення в Україні.
125. Сільське господарство й аграрні відносини в Західній Україні.
126. Індустріалізація в Україні. Особливості промислового розвитку початку ХХ ст.
127. Фінанси і кредит. Грошова реформа царського уряду. 1895-1897рр.
128. Вплив Першої світової війни на економіку українських земель.
129. Політика "воєнного комунізму" та специфіка її здійснення в Україні.
130. "Нова економічна політика" і відбудова народного господарства України в 20-х роках.
131. Сталінська індустріалізація та її реальні результати.
132. Суцільна колективізація та її вплив на стан сільського господарства.
133. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки та економічна політика її уряду.
134. Економіка України на першому етапі Другої світової війни.
135. Соціально-економічні наслідки приєднання західноукраїнських земель до УРСР.
136. Початок війни СРСР з Німеччиною. Перебудова народного господарства на воєнний лад.

137. Втрати господарства і населення України в роки Другої світової війни. Відбудова народного господарства.
138. Україна в умовах кризи радянської тоталітарної системи і спроба її модернізації.
139. Посилення застійних явищ у соціально-економічному житті країни у 70-х першій половині 80-х років.
140. Спроби реформування господарської системи у другій половині 80-х років та їх невдача.
141. Акт про державну незалежність України 24 серпня 1991р. Розбудова національної економіки, її ринкова трансформація та інтеграція у світовий економічний простір.
142. Соціально-економічна криза та пошук напрямків її подолання.
143. Роль і місце господарства України у світовому економічному розвитку.

4. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Етапи розвитку економіки й основні напрямки економічної думки.
2. Предмет і метод "Історії економіки та економічної думки".
3. Методи історії економіки та економічної думки.
4. Функції історії економіки та економічної думки, її місце у системі наук.
5. Етапи господарської еволюції первісного суспільства.
6. Економічний розвиток перших цивілізацій Стародавнього Сходу.
7. Становлення економічної думки Стародавнього Сходу.
8. Господарство первісних племен на території Українських земель. Трипільська культура.
9. Характерні риси економічного розвитку Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
10. Розвиток економічної думки Античного Світу.
11. Економічний розвиток східнослов'янських племен.
12. Характерні риси європейського господарства періоду середньовіччя.
13. Економічні погляди середньовіччя у Західній Європі.
14. Економічні погляди середньовікового Сходу.
15. Економічний розвиток Українських земель (V-XV ст.).
16. Економічна думка України періоду середньовіччя.
17. Вплив великих географічних відкриттів на економічний розвиток Європи.
18. Сутність і особливості первісного нагромадження капіталу у провідних країнах світу.
19. Теорії раннього та пізнього меркантилізму.
20. Економічний розвиток Запорізької Січі та економічні погляди Б.Хмельницького.
21. Промисловий переворот і його соціально-економічні наслідки.
22. Загальна характеристика ранньої класичної політекономії.
23. Зріла класична політекономія.
24. Пізня класична політекономія. Ідеї реформізму.

25. Пізня класична політекономія. Ідеї прагматизму.
26. Пізня класична політекономія. Ідеї апологетизму.
27. Західноєвропейський утопічний соціалізм.
28. Виникнення та розвиток марксистської економічної теорії.
29. Стара історична школа Німеччини.
30. Господарський розвиток України та економічні погляди її мислителів у другій половині XVII – першій половині XIX ст.
31. Основні тенденції розвитку світової економіки у другій половині XIX – на початку XX ст.
32. Нова історична школа Німеччини.
33. Порівняльна характеристика шкіл мікроекономічного аналізу (австрійська, американська, кембріджська, математична).
34. Економічний розвиток України в др. пол. XIX – на початку XX ст.
35. Дворянсько-ліберальна та ліберально-буржуазна думка.
36. Економічні погляди революційної та радикальної демократії.
37. Економічні ідеї народників.
38. Розвиток політичної економії в Україні.
39. Відображення марксизму в працях українських економістів.
40. Соціальний напрям в економічній думці України.
41. Розвиток економічної думки в Галичині.
42. Економічні наслідки першої світової війни. Світова економічна криза 1929-1933 рр.
43. Економічні наслідки другої світової війни.
44. Еволюція неокласичної теорії на початку XX ст.
45. Зародження інституціонально-соціального напрямку.
46. Виникнення кейнсіанської теорії.
47. Економічний розвиток європейських країн у другій половині XX ст.
48. Загальна характеристика ідей неолібералізму.
49. Неокласичний синтез.
50. Посткейнсіанство.
51. Післявоєнний інституціоналізм.
52. Глобалізація економічних процесів і формування нової економіки.
53. Концепції неокласичного відродження.
54. Нове кейнсіанство.
55. Неоінституціоналізм.
56. Неомарксизм.
57. Господарство УРСР у 20 р. XX ст.
58. Економічний розвиток України в 30-50 рр. XX ст.
59. Господарство України другої половини XX ст.
60. Загальна характеристика радянської економічної думки.
61. Напрями ринкової трансформації в Україні.
62. Сучасна економічна думка України.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базилевич В.Д. Історія економічних вчень. К., Т.1.,Т.2, 2006.
2. Історія економічних учень. Опорний конспект лекцій /Під ред. В. Тарасевича. -Дніпропетровськ: АМСУ, 1999.
3. Лановик Б.Д., Матисякевич З.М., Матейко Р.М. Історія господарства: Україна і світ. –К., 1995.
4. Леоненко П., Юхименко І. Історія економічних вчень. К., 2005.
5. Леонідов І. Л. Історія економіки та економічної думки: Опорний конспект лекцій / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 82 с.
6. Тимошина Т.М. Экономическая история зарубежных стран; Учебное пособие. –М.: Юридический дом «Юстинформ», 2002.

Додаткова

1. Березин И. Очерки по истории экономической мысли. –М., 1993.
2. Всемирная история экономической мысли /Под ред. В. Черковця. –М.: Мысль, 1984. Т.1., 1987. Т.3., 1990. Т.4., 1994. Т.5., 1995. Т.6.
3. История экономических учений. Т.1. /Под ред. В. Жамина, Е. Василевского. -М.: Изд-во МГУ, 1989.
4. Мешко І. Історія економічних вчень: Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки. – К.: Вища шк., 1994.
5. Экономика: Учебник /Под ред. А. Булатова. – М.: Изд-во БЭК, 1999.
6. Ядгаров Я. История экономических учений. – М.: ИНФРА. – М., 2000.

ЗМІСТ

1. Робоча програма	3
2. Плани семінарських занять	8
3. Перелік індивідуальних завдань	18
4. Питання для підсумкового контролю знань	25
5. Рекомендована література	27